

θωσι τὸ τέλος, ἂν δὲν ἤρχοντο καὶ τὴν ἐπαύριον. Τὴν αἰγὰ θεωροῦσι πάντοτε εἰς τὰ τοιαῦτα δράματα ὡς σημαντικὸν ὑποκείμενον, καθότι παριστάνει (ἀγνοῶ διατί) τὴν Σατανικὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα.

Αἱ ὁδοὶ τῆς Τεχεράν ποτὲ δὲν ἐκαθαρίσθησαν ἀφοῦ ὁ τόπος ἐκοδομήθη· τῶντι δὲ, καμμία χρεῖα δὲν ὑπάρχει νὰ γίνεταί τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ, καὶ οἰοσδήποτε φίλος τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου ἐμπορεῖ ἀμισθὶ νὰ τὸ σπουδάσῃ ἐνταῦθα. Αἱ δημόσιαι ὁδοὶ ἔχουν ἀπὸ τὰ λείψανα καμήλων, πιθήκων, ἡμιόνων, ἵππων, κυνῶν, καὶ αἰλούρων· ἐνταῦθα δὲ κοιτώνται, ἕως οὗ πεινασμένος τις σκύλος νὰ γυμνώσῃ τὰ κόκκαλα ἀπὸ τὴν σάρκα, καὶ νὰ τ' ἀφήσῃ εἰς τοῦ χρόνου τὴν κατάβρωσιν. Τὸ κλίμα τοῦ τόπου κατ' εὐτυχίαν ἐμποδίζει τὰ ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης θεινά· εἰς πᾶν σχεδὸν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου ἤθελον ἀποθνήσκειν πάμπολλοι κατὰ συνέπειαν αὐτῆς· ἀλλ' ἐδῶ ὁ ἀήρ εἶναι τόσο ξηρὸς, ὥστε τὰ σώματα, ἀντὶ νὰ σήπωνται, γενικῶς διαλύονται εἰς κονιορτόν. Ἡ τοποθεσία τῆς Τεχεράν ἀπ' ἀρχῆς ἐκλέχθη κάκιστα· πανταχόθεν ὑπὸ λόφων διαφόρου ὕψους περικυκλωμένη, κεῖται καθ'αυτὸ εἰς φάραγγα, —ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἐμπορεῖ τις νὰ βαδίσῃ τρία ἢ τέσσαρα μίλια ἔξω τῆς πόλεως χωρὶς νὰ εὐρεθῇ ἰσοῦψης μὲ τὰς κορυφὰς τῶν ἐν αὐτῇ δένδρων. Οὐδέποτε πνέει ἐλαφρά τις, δροσιτικὴ αὔρα· ἀλλ' ἀνεμοταραχαὶ σφοδρόταται καὶ διαρκεῖς συχνότατα ἀκολουθοῦσιν. Ὁ τόπος ὑδρεύεται ἀπὸ δύο ρυάκια, καταρρέοντα ἐκ τῶν περίξ λόφων· ὑπόγειοι σωλήνες φέρουν τὸ ὕδωρ εἰς πᾶσαν ὁδὸν, καὶ κλάδοι τῶν σωλήνων τούτων μετακομίζουσι αὐτὸ εἰς δεξαμενὰς πρὸς χρῆσιν τῶν οἰκογενειῶν. Τοιοῦτοτρόπως προμηθεύεται καθ'εἰς ὕδωρ ἐκ διαδοχῆς, ἅπαξ κατὰ πέντε ἢ ἐπτὰ ἡμέρας· τὸ θέρος γίνεταί μεγάλη αὐτοῦ σπάνις, καὶ τότε μάλιστα αἱ δεξαμεναὶ καταντῶσι ῥυπαρὰ καὶ βρωμερὰ· ἢ δ' ἐξ αὐτῶν ἀναβαίνουσα μεμιασμένη ἐξάτμισις εἶναι μί' ἀπὸ τὰς κυριώτερας αἰτίας τῶν πολυαρίθμων νόσων, αἵτινες τὸ καλοκαίριον μαστίζουσι τὴν πόλιν ταύτην.

Δεκαεννέα πανδοχεῖα, ὡς μὲ εἶπαν, εὐρίσκονται εἰς τὴν Τεχεράν, ὅπου καταλιόν οἱ ἀμαξεῖς καὶ οἱ ὁδοποροῦντες πραγματευταί. Οἱ πρῶτοι συγκροτοῦσι χωριστὴν τάξιν ἀνθρώπων, διάφορον ἀπὸ τοὺς λειπούς τῶν κατοίκων. Ἡ τιμιότης εἶναι τὸ πρῶτον αὐτῶν χαρακτηριστικόν. Διαφέρουσι δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν ἀπὸ τὸ πλῆθος, καὶ ὁμιλοῦν γλῶσσαν ἀκατανόητον εἰς ξένους. Αἱ ἡμίονοι, τὰς ὁποίας ἔχουν ὡς οἰκιακοὺς συντρόφους, ἀκολουθοῦσι τὰς διαταγὰς τῶν χωρὶς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μαστίγος.

Τὸ κυριώτερον τζαμίον, περίφημον διὰ τὸν κεχρυσωμένον αὐτοῦ θόλον, δὲν παριστάνει εἰμὴ ὀλίγα θαυμασμοῦ ἄξια. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσι τριάκοντα ἐν ἄλλα τζαμία, καὶ δύο Ἀρμενικὰ ἐκκλησίαι.

Εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς οὔτε τὸ ἔσωθεν οὔτε τὸ ἔξωθεν τῶν Περσικῶν παλατιῶν ὑπεραρέσκει. Ὁ Ἀσιανὸς, καὶ μάλιστα ὁ Πέρσης, δὲν ἔχει καμμίαν ἰδέαν ὅτι τὰ

διάφορα μέρη πάσης οἰκοδομῆς πρέπει νὰ ἔχωσιν ἀναλογίαν καὶ συμφωνίαν μεταξύ των· ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ δὲν βλέπει τὸ ἀνάρμοστον τῆς ἐνταῦθα πολυτελείας μὲ τὴν παρέκει ἀκαθαρσίαν. Εἰς ἀπόδειξιν φέρω παράδειγμα τὴν αἰθουσαν ὅπου φυλάσσεται ὁ διαβόητος Θρόνος, ὁ τοῦ Ταῶνος λεγόμενος, τὸν ὁποῖον ὁ Ναδὶρ Σάχ ἔφερεν ὀπίσω ἀπὸ τὴν Ἰνδικὴν αὐτοῦ ἐκστρατείαν. Πλάκες χρυσοῦ καλύπτουσιν αὐτὴν, καὶ ἀδάμαντες, σμάρραγοι, καὶ ρουβίνια, σχεδὸν ἀνεκτιμήτου ἀξίας, στίλβουσι πανταχόθεν· αἱ στῆλαι εἶναι λαμπραὶ, εἰς δὲ τὰς πλευρὰς κρέμανται ὑραιότατα λαχώρια. Ἀλλὰ κύτταξε πρὸς τὴν θύραν, καὶ θῆλει παρατηρήσειν τὰ σταθμὰ ὅτι μόλις εἶναι ὀρθογώνια· ἔκτεινε δ' ἐπέκεινα αὐτῆς τὰ βλέμματά σου, καὶ ἀπαντᾷσι κλίμακα, οὐχὶ μόνον ποταπὴν καὶ στρεβλὴν, ἀλλὰ ταχέως βαδίζουσαν εἰς φθοράν. Οὕτω πως σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἐν Περσίᾳ οἰκοδομήματα συμμιγνύεται ἡ εὐπρέπεια μὲ τὴν ἀκοσμίαν, καὶ τὸ ὕψος μὲ τὴν εὐτέλειαν.

ΤΙΠΟΤΕ δὲν δεικνύει τοσαύτην μικρόνοιαν καὶ χαμηροίαν, ὅσην ἡ φιλοπλουτία· εἰς ἐναντίας, τίποτε δὲν εἶναι μεγαλοπρεπέστερον, οὔτε γενναϊότερον, τῆς τοῦ πλοῦτου περιφρονησεως. Ἀρετῆς ἴδιον εἶναι ἡ καλὴ χρῆσις τῶν ἀγαθῶν ὅσα τις ἔχει· ἡ φτωχότερα δ' αὐτῶν μεταχειρίσεις, καὶ ἡ ἀρμοδιώτερα νὰ ἐφελκυσθῇ πρὸς τὰ πλούτη τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων, εἶναι τὸ νὰ μεταχειρίζεται τις αὐτὰ πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Ο ΠΑΠΑΣ ΣΕΞΤΟΣ διώρισέ ποτε νὰ ἐκδοθῇ Ἰταλικὴ μετάφρασις τῶν ἱερῶν Γραφῶν. Τινὲς δὲ τῶν Καρδιναλίων παρῆστησαν εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ μετάφρασις αὕτη, τρόπον τινὰ, ἦτο σκανδαλώδης, καθότι τὸ μέσον τοῦτο μετεχειρίζοντο καὶ οἱ αἰρετικοὶ πρὸς διαστροφὴν τῶν λαῶν, οἰκειοτάτην εἰς αὐτοὺς καθιστάνοντες τὴν γνῶσιν τῆς Γραφῆς. 'Δι' ἐσᾶς, πανιερώτατοι,' ἀπεκρίθη ὁ Σεξτός, 'τοὺς ἀμαθεῖς, οἵτινες δὲν καταλαμβάνετε τὰ Λατινικὰ, ἔγινεν ἡ μετάφρασις αὕτη.'

Ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β΄. ἐδίωξε τοὺς κωμωδοὺς ἀπὸ τὴν αὐλὴν τοῦ ὡς ἀνθρώπους, οἵτινες εἰς τίποτε δὲν χρησιμεύουν εἰμὴ εἰς τὸ κολακεύειν καὶ τρέφειν τὰς ἡδονὰς καὶ τὴν ἀπραξίαν, εἰς τὸ γεμίξειν ἀπὸ ματαίας καὶ φαρτικὰς χιμαίρας τὰ ἀδρανῆ πνεύματα, καὶ εἰς τὸ γενεᾶν ἀπαίσια αἰσθήματα τῶν καρδιῶν, τὰ ὁποῖα ἡ φρόνησις καὶ ἡ θρησκεία τόσο ἰσχυρῶς ἐντέλλονται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ καταπνίγη.

Βλέπομεν, λέγει ὁ Φενελὸν, γονεῖς μὲ ἀρετὴν σύνεσιν, οἵτινες ὀδηγοῦσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὰ τέκνα των εἰς τὰ δημόσια θεάματα· προσποιοῦνται ὅτι οὕτω πως, τὸ δηλητηριώδες φάρμακον συμμιγνύοντες μὲ τὴν σωτηριώδη τροφήν, δίδουν εἰς αὐτὰ καλὴν ἀγωγὴν, καὶ ἤθελον στοχασθῆν ὡς στρυφνὸν καὶ αὐστηρὸν πᾶν ἀγωγῆς σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελε συγχωρεῖν τὴν ἀνάμειξιν ταύτην τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Μικροτάτην βέβαια γνῶσιν τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς πρέπει νὰ ἔχη ὁ μὴ βλέπων, ὅτι αἱ τοιαῦται διασκευαστικὰ ἀδυνάτων εἶναι νὰ βῇ διεγείρουσι εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νέων ἀπέχθειαν πρὸς τὴν σώφρονα ζωὴν καὶ τὸ τακτικὸν ἐπάγγελμα εἰς ὃ εἶναι προωρισμένοι, καὶ νὰ μὴ καθιστῶσιν ὀχληρὰς καὶ ἀνωποφόρους τὰς ἀπλᾶς καὶ ἀθῶους ἡδονὰς.